ERT
DATUM/BETECKNING:
Stockholm 2026-09-04
Fi2026/01577

VÅRT DATUM/BETECKNING:
2026-10-22
301831

Fi.remisssvar@regeringskansliet.se
Tina.svensson@regeringskansliet.se

Remissyttrande över redovisning av regeringsuppdraget att göra en översyn och analys av skatten på avfall (Fi2026/01577)

Sammanfattning

IVL Svenska Miljöinstitutet tillstyrker de bedömningar och förslag som redovisas i Skatteverkets rapport. IVL delar bedömningen att avfallsskatten i dag har begränsad betydelse som styrmedel och att dess ursprungliga syfte i huvudsak har uppnåtts genom en kraftigt minskad deponering samt genom andra styrmedel som mer direkt påverkar avfallshanteringen.

IVL noterar samtidigt att ett avskaffande av avfallsskatten inte eliminerar de hinder som i dag finns för ökad materialåtervinning ur vissa reströmmar. Erfarenheter från IVL:s forskning visar att ytterligare åtgärder kan krävas för att tillvarata värdefulla material i sådana flöden där återvinningspotentialen är betydande men där tekniska och ekonomiska förutsättningar fortfarande begränsar utvecklingen.

IVL:s synpunkter

Återvinning av material ur askor från avfallsförbränning

IVL noterar att Skatteverket i sin analys hänvisar till IVL:s studie *Kritiska råmaterial – efterfrågan, tillgång och styrmedel* (C11088). Studien visar att det finns potential att öka återvinningen av metaller och andra värdefulla material ur askor från avfallsförbränning, men också att ökad materialåtervinning kan medföra större mängder restmaterial som behöver hanteras på annat sätt. Därmed påverkas återvinningens ekonomi av kostnaderna för den kvarvarande askhanteringen.

IVL har inte analyserat avfallsskattens samlade effekter och gör därför ingen egen bedömning av dess relativa betydelse som styrmedel. Däremot bedömer IVL att de resonemang som förs i Skatteverkets redovisning är förenliga med de hinder för ökad materialåtervinning som identifieras i IVL:s studie.

Behovet av kompletterande styrmedel

IVL instämmer i bedömningen att avfallsskatten i sin nuvarande utformning har begränsad styrande effekt. Samtidigt visar både svensk och internationell erfarenhet att ökad cirkularitet och återvinning av kritiska råmaterial ofta kräver andra typer av styrmedel än generella skatter på deponering.

I den ovan nämnda IVL-studien identifieras bland annat behov av fortsatt teknikutveckling, demonstration och kunskapsuppbyggnad för att öka återvinningen av material ur komplexa reströmmar. De utmaningar och möjligheter som studien beskriver påverkas endast i begränsad utsträckning av den fråga som behandlas i Skatteverkets redovisning. Ett avskaffande av avfallsskatten förändrar inte behovet av ett fortsatt arbete för att främja resurseffektivitet, cirkularitet och återvinning av kritiska råmaterial.

Uppföljning av utvecklingen

IVL ser positivt på att utvecklingen av deponerade avfallsmängder kommer att följas även efter ett eventuellt avskaffande av avfallsskatten. En väl fungerande uppföljning är viktig för att kunna bedöma om förändringen leder till några oavsiktliga effekter på avfallshanteringen eller materialåtervinningen.

Särskilt relevant är att följa utvecklingen för sådana avfallsströmmar där det pågår en teknisk utveckling mot ökad materialåtervinning, exempelvis olika typer av askor och andra mineraliska restprodukter.

Avslutande bedömning

Sammantaget bedömer IVL att Skatteverkets analys är väl underbyggd och att slutsatserna ligger i linje med dagens kunskap om avfallsflöden, deponering och cirkulär resurshantering. IVL tillstyrker förslaget att avskaffa skatten på avfall och har i övrigt inga ytterligare synpunkter.

I detta ärende har vd John Rune Nielsen beslutat. Sara Andersson och Joakim Jakobsson har utformat yttrandet.

IVL SVENSKA MILJÖINSTITUTET AB
Org.nr: 556116-2446
VAT no: SE556116244601
Säte: Stockholm
www.ivl.se
Box 21060, SE-100 31 Stockholm
Valhallavägen 81, 114 27 Stockholm
Tel: +46 (0)10-788 65 00
Box 53021, SE-400 14 Göteborg
Aschebergsgatan 44, 411 33 Göteborg
Tel: +46 (0)10-788 65 00